

Анализ на сектор “плодове и зеленчуци” за изминалата 2015 година

Автор(и): Добринка Павлова, директор на Дирекция „Биологично земеделие и растениевъдство“

Дата: 12.02.2016

Подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци. По оперативни данни за 2015 г. при повечето от основните зеленчукови култури като домати, картофи, пъпеши и дини се отчита по-ниска продукция спрямо същия период на 2014 г. Понижението е с между 8% и 24%, най-чувствително при дините. От друга страна, производството на пипер е със 17,4% над нивото от преди една година. В сравнение с предходната година на този етап се отчита по-нисък среден добив от домати, дини и пъпеши и по-висок среден добив от картофи и пипер. По данни на Добринка Павлова, директор на Дирекция „Биологично земеделие и растениевъдство“ при МЗХ

В България благоприятните природно-климатични и почвени условия обуславят голямото разнообразие на отглежданите земеделски култури. Страната ни е известна с традициите си в производството на плодове и зеленчуци с незабравим вкус и аромат, както и с качествена и богата продукция от тях.

Производство на плодове

Площите с овощни насаждения и ягодоплодни култури у нас заемат около 47 000 ха (1 хектар = 10 дка) Младите, невстъпили в плододаване насаждения са 12 000 ха. В страната се **произвеждат** средно 169 000 тона плодове от овощни видове. С най-голям относителен дял от общото производство на плодове от овощни видове са:

– ябълки

– 54 502 тона

– 32,0%;

– череши	– 33 294 тона	– 20,0%;
– праскови и нектарини	– 30 483 тона	– 18,0%;
– сливи и джанки	– 24 640 тона	– 15,0%;
– ягоди и малини	– 8 771 тона	– 5,0%;
– десертно грозде	– 7 079 тона	– 4,0%.

За търговската мрежа са насочени 65,0% от плодовете, за преработвателната промишленост – 27,0%, а 4,0% са за собствена консумация.

Годишно се преработват около 78 000 тона пресни плодове, като преработените количества нарастват в сравнение с предходни години.

С най-голям дял от преработените плодове са – череши, ябълки, праскови и сливи.

Производството на готова продукция от преработени плодове е 63 000 тона. Делът на преработените продукти представлява:

- 14,0 % – плодови концентрати и сокове;
- 37,0 % – консерви (вкл. конфитюри и компоти);
- 17,0 % – замразени плодове.

Тези три основни продукта съставят 68,0% от произведената продукция от плодове.

Производство на грозде

Общо **площите** с лозя в България са 63 000 ха, в т. ч. площите с лозови насаждения в стопанствата са 53 000 ха, като от тях 32 000 ха се реколтират.

Преработеното грозде за производство на вино и гроздова мъст, декларирано от регистрираните винопроизводители в Агенцията по лозата и виното, е 104 000 тона.

По оперативни данни за 2015 г. при овощните култури се наблюдава ръст при реколтираните площи, както и при производството, с изключение на ябълките и вишните, при които се отчита незначително намаление.

Площите с новозасадени и млади, невстъпили в плододаване насаждения бележат положителна тенденция за последните години.

Отчита се по-нисък среден добив при почти всички овощни култури през последната година в сравнение с предходната поради настъпили неблагоприятни климатични условия.

Производство на зеленчуц

Площите, използвани за производство на зеленчуци в земеделските стопанства, са около 34 000 ха, от които 33 000 ха са открити площи, а оранжерийната площ е 900 ха.

Най-значими като производство за страната са домати, краставиците, пиперът, картофите, дините, главестото зеле и патладжаните.

Общото **производство** на зеленчуци от открити и оранжерийни площи е 520 000 тона.

С най-голям дял от общото производство са:

- картофи – 132 561 тона – 26,0%;
- домати – 120 489 тона – 23,0%;
- краставици (общо) – 51 297 тона – 10,0%;
- пипер – 49 909 тона – 10,0%;

· главесто зеле – 42 347 тона – 8,0%.

Производството на *зеленчуци само от открити площи* е 427 000 тона, което представлява 82% от общото производство.

Производството на *зеленчуци от оранжерийни площи* е 93 000 тона, съответно 18% спрямо общото производство.

Производството на култивирани гъби е 2 200 тона.

С най-голям относителен дял от оранжерийното производство са следните култури – краставици, домати, салати и марули, и пипер.

През последните години се забелязва тенденция за нарастване на количеството на произведената продукция от оранжерийни площи (основно краставици, салати и марули).

Оранжерийното производство позволява планиране на добива при прилагане и спазване на подходяща технология на отглеждане на зеленчуците. Този вид производство осигурява стабилност на произвежданите количества зеленчуци, както и целогодишното им предлагане на пазара или за износ.

По-високият среден добив при някои от основните зеленчукови култури е резултат от прилагането на подходящи технологии за отглеждането им, както и използването на качествени, сертифицирани семена от земеделските производители.

От предназначените за търговската мрежа произведени зеленчуци 69,0% са в свежо състояние. Зеленчуците, предадени за промишлена преработка в предприятията са 18%, а за собствена консумация – 13,0%.

Преработката на пресни зеленчуци е средно 17–19,0% от общото производство на зеленчуци в страната или около 88 000–97 000 тона. Най-голям дял в преработката на зеленчуци (от общото количество зеленчуци за преработка) заемат домати с 42,0%, следвани от пипера – 20,0%; патладжан, грах и корнишони – общо 12,0%. Делът на всички останали зеленчукови култури за преработка е 26,0%.

По оперативни данни за 2015 г. при повечето от основните зеленчукови култури като домати, картофи, пъпеши и дини се отчита по-ниска продукция спрямо същия период на 2014 г. Понижението е с между 8% и 24%, най-чувствително при дините. От друга страна, производството на пипер е със 17,4% над нивото отпреди една година.

В сравнение с предходната година на този етап се отчита по-нисък среден добив от домати, дини и пъпеши и по-висок среден добив от картофи и пипер.